COLIN HADLER

SEDM PODOB LŽI

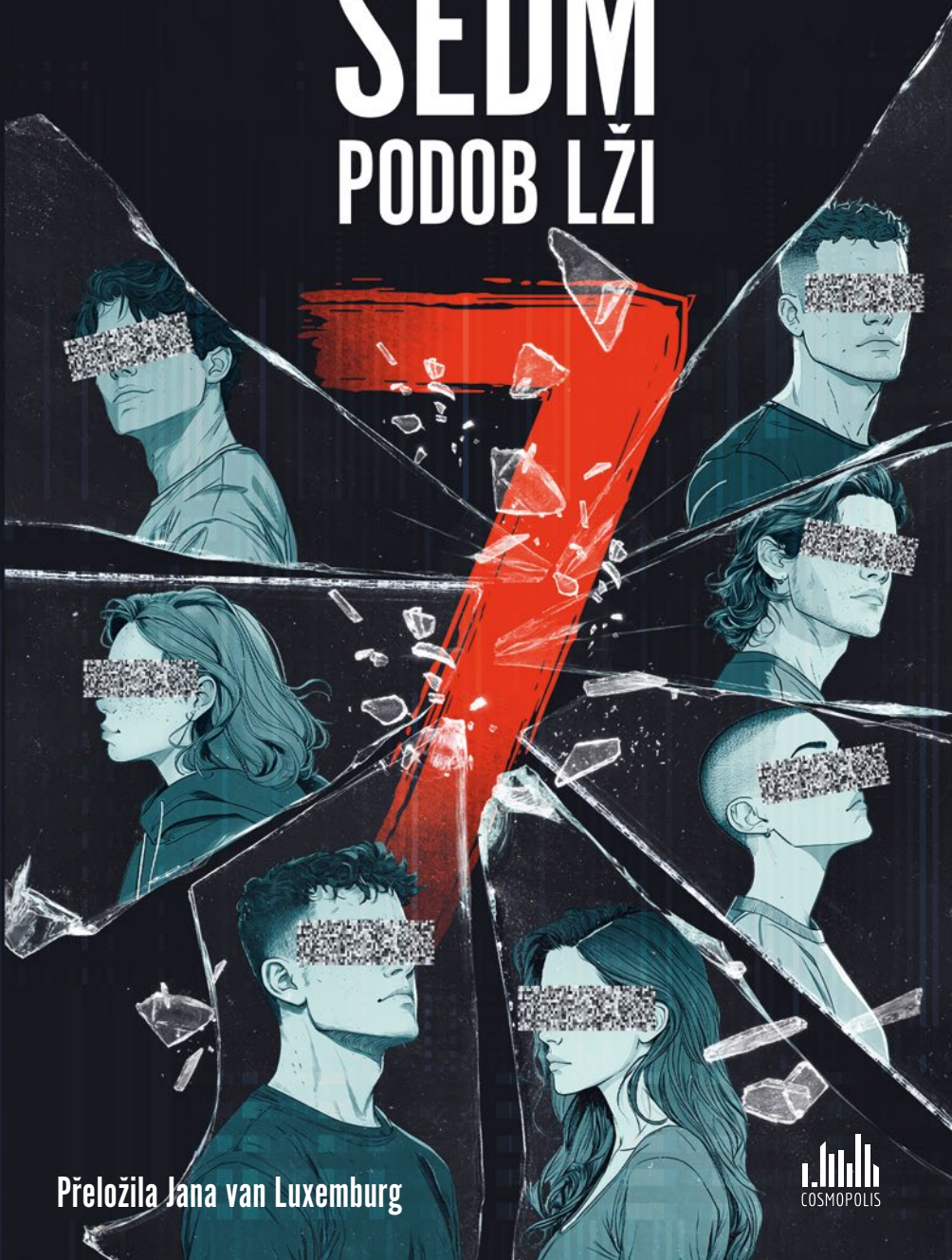

Přeložila Jana van Luxemburg

COSMOPOLIS

COSMOPOLIS

COLIN HADLER

SEDM PODOB LŽI

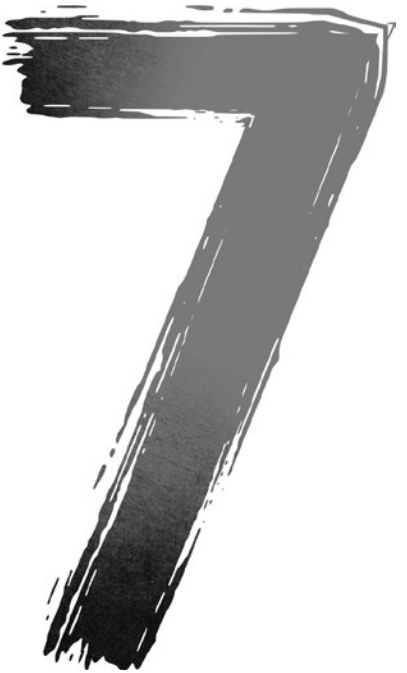

COSMOPOLIS

Seven Ways to Tell a Lie by Colin Hadler © 2025
by Planet! in Thienemann-Esslinger Verlag GmbH, Stuttgart

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2025
Translation © Jana van Luxemburg, 2025
Cover illustration © Christin Giessel, 2025

ISBN 978-80-271-5980-2

Jonathanovi a Anne

Jedna z podob *poděkování*

Tato kniha obsahuje potenciálně znepokojivá témata.

Homofobie
Krev
Rasismus
Sebevražda
Násilí
Voyeurismus

Autobus

Kamera zachytí úplně všechno, i smrt.

Jonah sedí vzadu u okna a křečovitě svírá opěrku sedadla před sebou, až mu na pravé ruce vystupují žíly. Levou rukou se pokouší zastavit krev, která se mu řine z nosu – červená tekutina neúprosně odkapává na ošoupaný sedák.

„Mrzí mě to," zajíká se a jeho výraz nenechává nikoho na pochybách, že to myslí vážně. V pozadí je slyšet řev motoru, kvílení pneumatik, občas se ozve zasténání. „Mami, tati, mrzí mě to! Měl… měl jsem vás poslechnout." Ještě ani nedořekne a světle modré oči se mu zalijí slzami. Zvedne hlavu a podívá se přímo do kamery.

Kamera se vzdálí a zabere další řadu.

Tady sedí Samuel, zády se zapírá o okno. Za ním se míhá okolní krajina. Stromy, skály, mechem porostlé paseky, všechno ve zlomku vteřiny zase mizí. Samuel zatíná zuby, ale víčka má zavřená. Jeho vytrénované tělo se ani nepohne. Něco si pro sebe nesrozumitelně mumlá. A třebaže okolní chaos proniká až za kameru, Samuel vypadá, jako by zažíval jen další obyčejné ráno – a ne poslední jízdu autobusem ve svém životě.

Kamera sklouzne do uličky mezi sedadly.

V ní stojí rozkročený Victor, místní sluníčko, prsty zaťaté do sedadel na obou stranách. Místo neodolatelného úsměvu se mu po tváři rozlévá nepřirozená bledost.

„Držte se!" křičí, ale nezdá se, že by ho někdo vnímal. „Prudká zatáčka! Přímo před námi!"

Když pak autobus málem dostane smyk, zašeptá Jonah další omluvu, Samuelovo mumlání ztratí poslední špetku srozumitelnosti, občasné sténání zesílí a prostoupí ho panika.

Kamera se protáhne kolem Victora a zamíří úplně dozadu, k zadní sedačce.

Jessica s Laurinem mají propletené ruce. Možná z lásky, možná ze strachu – těžko říct.

„Myslíš, že jsme si to zasloužili?“ zalapá po dechu Jessica a vrhne na Laurina tázavý pohled. „Tohle všechno?“

„Nevím.“ Laurin se celý třese. Je skoro zázrak, že ze sebe vůbec dokáže vypravit slovo, aniž by zkolaboval.

„Wane je taková hnusná díra! To si z toho zas všichni stříknou, až nás takhle uvidí, co?“

„Já nevím, Jessiko.“ Laurin by ji rád trochu uklidnil, ale definitivně mu dojdou slova. Stiskne jí tedy alespoň pevněji ruku.

Kamera se vrací, míjí Victora, který se stále statečně drží na nohou – a dojede až k místu, odkud se ozývá ono sténání.

Naříkavé zvuky vydává Ruby, sedící s pokrčenýma nohama na jednom ze sedadel. V prstech svírá řetízek s křížkem. Hledí ven – k nebi – jak se to naučila od rodičů, kteří se každý večer před spaním modlí.

Její sténání přechází ve srozumitelné věty: „Chybíš mi.“ Křehká dívka polkne a skrčí se ještě víc. Zběsilá jízda s ní nepřestává cloumat. „Určitě pořád žiješ, věřím tomu. Prostě věřím!“ Prudce se nadechne. „Seš někde tam venku!“

Kamera opouští i Ruby a zabírá celý vnitřek autobusu. Všechna sedadla, okna, mladé pasažéry. Jonaha, Samuela, Victora, Laurina, Jessiku a Ruby. Co jméno, to jedinečná bytost. Mimo autobus už ovšem neexistují.

Vtom skupinkou projede pohyb, jako by všem naráz někdo něco zašeptal. Jonah vstane, aby lépe viděl přes sedadlo,

kterého se drží. Laurin s Jessikou se zvednou ze sedačky a pustí se. Samuel prudce otevře oči, Ruby se přestane modlit – a Victor zavře ústa, aby je vzápětí zkřivil do dlouhého, bezhlesého výkřiku. Všichni se dívají stejným směrem. Dopředu.

Kamera se otáčí spolu s nimi a zastaví se až u předního okna.

Za ním se rozevírá hluboká propast. Nezadržitelně se přibližuje. Metr po metru. To poznání všechny zasáhne jako blesk z čistého nebe. Není čas na poslední slova, není čas na dokončení myšlenek. Autobus se šílenou rychlostí řítí po nerovném povrchu – klouže ze skály, převrací se. Prostorem létají těla a předměty, vrážejí do sebe. Po dopadu následuje výbuch, který všechno rozmetá na kusy. Dojeli na konečnou.

1

Letní Wane a jeho okolí hýří těmi nejkrásnějšími barvami. Vrcholky kopců a hřebeny hor pokrývají husté lesy, jejichž svěží zeleň jemně čeří vánek. Níž u země bují planá květena – žluté třapatky, růžové vrbovky a modrofialový vlčí bob. Rostou v blízkosti horských potoků a řek, v nichž se koupali už naši předkové. A pokud hned znovu nepopadnu dech, budou se mezi sem tam vykukujícími klobouky hub a všudypřítomným broučím hemžením vyjímat moje zvratky.

Lapám po dechu, v puse mám vyprahlo jak na poušti a lýtka v jednom ohni. Supím do kopce. Po úzké, kamenité lesní pěšině s obnaženými kořeny a záludnými dírami, které muselo vyhloubit nějaké zvíře. Slalom mezi nimi mě okrádá o čas. Totálně vyšťavený sevřu štafetový kolík, který musím předat dalšímu běžci z našeho týmu.

Starosti, abych během maratonu nepotkal medvěda nebo vlka, jsem dávno hodil za hlavu. Upřímně, sám bych mu dobrovolně vlezl do tlamy a nechal se strávit, hlavně aby už ten závod skončil. Přitom na každého běžce vychází slabých šest kilometrů. *Maraton* se tomu říká jenom proto, že to má sportovnější a vznešenější zvuk.

Konečně dorazím až nahoru na kopec, zastavím se a padnu na kolena, abych se trochu sebral. Hlava mi třeští. Měl bych začít myslet na něco jiného, trochu uvolnit napětí, které mě každou chvíli hrozí ochromit. S funěním zvednu hlavu.

Přede mnou se rozestupuje hradba stromů a otevírá výhled na Wane. Můj domov. V duchu vidím reklamní spot, který se teprve nedávno objevil na našem školním webu. Musím se ušklíbnout. V hlavě se mi rozezní hluboký mužský voiceover.

Wane. Malebné městečko ve státě Washington, jen několik kilometrů od Colvillského národního lesa. Širokým údolím se jako stříbrná stuha vine řeka, která město rozděluje na dvě poloviny. Nezapomenutelný zážitek nabízí pohled z památkově chráněného klenutého mostu. Z něj máte všechny krásy zdejší přírody jako na dlani.

Kdybych reklamní spot vytvářel já, zněl by trochu jinak: *Wane. Idylická klec pro krysy. Ráj pro snoby a pokrytce.*

Co ve Wanu opravdu stojí za zmínku, jsou dvě místní střední školy: Sundown na pravém břehu řeky – soukromá škola hned vedle kostela. A Greenwood na levém břehu, veřejná škola. Každý rok na prahu letních prázdnin pořádá město Victory Games. Sportovní soutěž mezi konkurenčními školami. Jde bez debat o událost roku, už kvůli doprovodnému programu. Všude stojí střelnice, stánky s cukrovou vatou a foodtrucky, hraje živá hudba. Celou akci korunuje velkolepá závěrečná oslava, slavnostní vyhlášení vítězů, konané ve starém Wanu – opuštěném městě asi dvacet minut jízdy autobusem. I letos jsou Victory Games v plném proudu, závěrečná oslava však nebude. Kvůli té hrozné události minulý rok. *Tu* reklamní spot nezmiňuje ani náznakem – ostatně není divu.

„Ale, ale, co to vidím?“ křikne s úšklebkem kluk, který mě právě předbíhá. „Od sundowňáka bych čekal víc!“ Na rukávu má tmavě zelenou pásku. Greenwood. Moje páska je žlutá.

Uznávám, že myslet při běhu na reklamní spot ke špičkovým sportovním výkonům zrovna nevede. Naposled se zhluboka nadechnu – a běžím dál. Hlava mně naštěstí díky

krátkému oddechu přestala tak třeštit. Seberu všechny síly, zrychlím a za chvilku už klukovi z Greenwoodu funím na záda. Když to zjistí, přidá taky.

Zarostlá pěšina přechází v širší lesní cestu. Oba teď sprintujeme. Potím se, zatínám zuby a snažím se ignorovat nakyslou pachuť, kterou cítím v puse. Už jenom pár stovek metrů, už jenom… Ztuhnu. Na rozcestí, kde se mají předávat kolíky, čeká jen jedna osoba. Čahoun z druhého týmu, se zelenou páskou. Po Ruby ani stopy.

Kluk od konkurence předá kolík a jeho spolužák okamžitě vyráží – přímou cestou do cíle. Pak se otočí ke mně. „Tvůj tým se na tebe asi… víš co," řekne a znovu se zašklebí. „Vy ste fakt parta lůzrů." Nato odkráčí pryč. Nestojím mu ani za ohlédnutí.

Po chvíli slyším sám sebe volat: „Ruby? Hej, Ruby! Laskavě si ze mě nedělej prču, jo?"

Prsty, které při běhu křečovitě svíraly štafetu, zvolna ochabují – a já si přeju mít pořádný vztek. Chtěl bych, aby mě kecy toho kluka dokázaly vytočit doběla. Nebo abych se naštval na Ruby, která mě do téhle situace dostala. Jenže místo toho mě ochromuje rostoucí neklid.

Náhlý závan větru zašustí listím, zapraská větvičkami a osuší mi zpocené tělo. Ale ať zírám do lesa sebevíc, nikde ani človíčka.

Před očima se mi míhají scény ze závěrečné oslavy, střelba, křik. „Ruby! Ruby, slyšíš mě?" Volám pořád hlasitěji a naléhavěji. Stejně jako tenkrát – jenom jiné jméno.

Užuž to vypadá, že mě minulost dočista převálcuje, když vtom zachytím tichou, podrážděnou odpověď: „Tady jsem, Jonahu."

Zaostřím na lesní cestu vpravo před sebou – a opravdu: mezi dvěma mechem porostlými kmeny zaznamenám žlutou

stužku. Vyrazím vpřed a zpomalím až ve chvíli, kdy před sebou spatřím Ruby úplně celou. Duchem nepřítomná sedí na lavičce a špičatým kamenem něco vyrývá do dřeva. Vidět ji v přiléhavém sportovním outfitu je zvláštní, obvykle nosívá šedé svetry, které na ní plandají. Na krku se jí však pořád houpe řetízek s křížkem, přestože při sportu jsou šperky zakázány. Dodneška nevím, jestli ten přívěšek nosí dobrovolně, nebo ji rodiče nutí.

Překvapilo mě, že se Ruby na štafetu vůbec zapsala. Na druhou stranu se člověk musí přihlásit minimálně na tři disciplíny. Vybírat si tedy moc nemohla.

„Vyděsilas mě k smrti!“ vyrazím ze sebe. Předchozí divný pocit ve mně ještě doznívá. „Proč jsi nečekala na rozcestí? Mohlas to minimálně zkusit!“ Štafetový kolík jí upustím k nohám. „Aspoň se na mě podívej, Ruby. Prosím.“

Jakmile to udělá – jakmile opravdu zvedne hlavu – okamžitě si všimnu červených tváří. Od pláče.

„Zrovna ty bys měl vědět, proč jsem tam nebyla.“

Na to nejde nic říct. Má pravdu. Hluboko uvnitř vím, že Ruby má pravdu. Věděl jsem to hned, jak jsem ji neuviděl stát na rozcestí, ale nechtěl jsem si to připustit. Proto mlčím. A Ruby znovu sklopí oči.

Mlčky se posadím vedle ní. Hned zvedne nohu a zakryje to, co vyryla do lavičky. Opřu se a pozoruju ji, její nakrátko ostříhané vlasy, její přikrčený posed. Je to už dlouho, co jsem s ní naposled mluvil.

„Zkusila jsem to,“ zamumlá po chvíli nesměle a při každém slově se jí chvěje spodní ret. „Věř mi. Stoupla jsem si na rozcestí a zkusila to v sobě potlačit. Jenomže…“ Ruby si povzdechne a snaží se zadržet slzy. „Neumím se prostě tvářit, že se nic nestalo. Enya pro mě hodně znamenala. Přece nemůžu… Proč

máme…“ Viditelně bojuje s emocemi. Při zaslechnutí Enyina jména mě píchne u srdce – přestože jsem věděl, že ho Ruby jednou vysloví – nicméně znovu zkouším zachytit její pohled.

„Už je dobře,“ zašeptám.

Tahle prostá větička je jenom chabou útěchou, ale zdá se, že na Ruby zapůsobila. Popotáhne a odváží se na mě znovu pohlédnout. „To je přece úplně ujetý, že se hry zase konají! Enya na těch minulejch zmizela a všichni dělají, jako by se nic nestalo.“

„Cos čekala?“

„Nevím… netuším.“ Pokrčí rameny. „Každopádně ne tohle.“

Povzdychnu si. Až moc dobře vím, co Ruby tím *tohle* myslí. Sám jsem byl ve stavu, v jakém je ona teď. Celej zatracenej rok. Možná jsem se z toho srabu ještě úplně nevyhrabal.

„Naše parta pro mě znamenala všechno,“ špitne Ruby. „Jasně, ne vždycky jsme se shodli.“ Zatřese hlavou, napůl nechápavě, napůl pobaveně. „Pamatuješ, jak jsme se jednou tak strašně hádali, až Enya vypnula světlo, a my se pak málem přerazili, jak jsme o sebe v chatě zakopávali?“

Zašklebím se a dodám: „Enya z toho dostala záchvat smíchu a my se všichni přidali.“

„Přesně. Ale bez ní je všechno pryč, ani hádky nezbyly.“

Neznatelně přikývnu. Enya byla srdcem party. Po jejím zmizení se nás zbylých šest rozešlo, v tichosti a spontánně, jako by odjakživa existovalo nepsané pravidlo, že se parta rozpustí, jakmile nás Enya přestane stmelovat. A protože mě nenapadá nic pozitivního, zamumlám jenom: „Podělanej Wane.“

„Podělanej Wane,“ zopakuje Ruby a strčí si přitom mimoděk do pusy konec křížku. Začne ho zamyšleně okusovat a já se musím usmát. Dřív tohle dělala pořád, kdykoli o něčem přemýšlela. Bůh ví proč. U Ruby je lepší se moc nevyptávat. Jedno

je však jasné: Kdyby Ježíš nezemřel na kříži, čekala by ho nepochybně smrt mezi Rubyinými řezáky.

„Pojď sem," řeknu a obejmu ji. Ruby moje objetí bez zaváhání opětuje; srdečný, přátelský dotek.

„Děkuju, Jonahu," zašeptá mi do ramene. „A promiň, že jsem tě v tom při štafetě nechala."

„Nic se neděje." Pustíme se a Ruby sundá nohu z lavičky. Nenápadně zašilhám k tomu, co do ní předtím vyryla, a nechtěně vyprsknu.

„Co je?" protáhne Ruby obličej.

„Já se tady málem uštvu k smrti a ty si tu do dřeva reješ *prsa*?"

„Zkoušela jsem se odreagovat."

„A fungovalo to?"

Rezignovaně zavrtí hlavou.

„Oukej," nadechnu se, vstanu a zvednu ze země štafetový kolík. „Doběhnu maraton za nás oba, ale pod jednou podmínkou." Ukážu na lavičku. „Vyryješ do ní taky penis. Když už si tu hraješ na vandala, tak aspoň zachovávej nějakou rovnoprávnost." Nečekám na reakci a vyběhnu.

„Ty tvoje věčný poznámky!" volá za mnou Ruby. „Vůbec ses nezměnil, Jonahu!"

Usměju se. Usmívám se i přes bolest, která během našeho rozhovoru znovu vyhřezla. Usmívám se, protože Enya taky obracela oči v sloup, kdykoli ze mě vypadla nějaká hloupá poznámka. Usmívám se, ale uvnitř se cítím úplně jinak.

Můj úsměv připomíná pláč.

Na dohled cíle probíhám kolem několika přehnaně ambiciózních rodičů a studentů, kteří se rozmístili podél lesní cesty,

aby mohli na posledních metrech povzbuzovat dobíhající vítěze – nebo teď *mě*. V mém případě však jejich jásot zní poněkud rozpačitě, jako by si nebyli jistí, zda se v příštím okamžiku nesložím.

Z posledních sil proběhnu slavnostně pomalovanou cílovou branou. V prostoru za ní stojí stánky a vzduch je prosycený intenzivní vůní kávy a donutů, až se mi z toho udělá blivno. Všude postávají skupinky studentů, učitelů a obyvatel města. Vyčerpaně položím štafetu na sběrné místo a chystám se najít svou nejlepší kamarádku, jenže vtom někdo jiný objeví mě. Pan Hendriks. S psací podložkou v ruce mi zastoupí cestu.

Ten mi tu ještě chyběl.

Ředitel Sundownu má jako vždy na nose kulaté brýle, na sobě oblek barvy hovna a nagelované vlasy ulízané dozadu – tedy těch několik pramenů, které mu i přes jeho marnivost ještě zbyly.

„Pane Griffine," zasyčí a dívá se střídavě na mě a do svých poznámek. „Kde je slečna Wallaceová? Podle pravidel měla poslední úsek běžet *ona*." Káravě si posune brýle dopředu, na samou špičku nosu. Jako jediný na celé škole nás oslovuje příjmením. „Snad se zase nevzepřela?"

„Měla snahu, pane Hendriksi," odpovím a snažím se znít alespoň trochu věrohodně. „Ale já ji nenechal."

„Nenechal?"

„Ano, pane řediteli. Chtěl jsem všem dokázat, že to zvládnu i sám."

„Rozumím. O tom ostatně týmový sport je, že?" Popuzeně něco čmárá na papír přichycený k podložce. „Když tak rád děláte všechno sám, výjimečně vám vyhovím. Zůstanete po škole! Zítra po vyučování. A opovažte se dorazit pozdě jako dnes do cíle!"

Nemám sílu mu odporovat, a proto jen přikývnu. „Můžu už jít?“

„Ještě ne! Podle pravidel vás musím informovat o vašem umístění!“

Překvapeně poslouchám.

„Diskvalifikovaní. Všichni tři.“

Tak to pěkně děkuju!

Se skřípěním zubů se otočím a doufám, že se kluk ze třídy pode mnou, který štafetu našeho týmu zahajoval, moc nenaprdne.

Sotva se jakž takž vzpamatuju, položí mi někdo ruku na rameno. „No konečně,“ utrousím, protože naprosto přesně vím, kdo za mnou stojí – a tentokrát se usmívám doopravdy.